

str. 2

LETO V EÚ S NOVÝMI DIGITÁLNYMI PRÁVAMI

TOTO LETO SI MÔŽU EURÓPSKI OBČANIA UŽÍVAŤ
VIAC DIGITÁLNYCH PRÁV AKO KEDYKOL'VEK
PREDTÝM

str. 3

EURÓPSKY ZBOR SOLIDARITY

PRÍLEŽITOSŤ PRE MLADÝCH ĽUDÍ
PREJAVIŤ SOLIDARITU, VYJADRIŤ
SVOJ ZÁVÄZOK V PROSPECH
KOMUNIT V EURÓPE

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | August 2018

SYSTÉM GALILEO DOPLNENÝ O NOVÉ SATELITY

EÚ MÁ NA OBEŽNEJ DRÁHE UŽ 26 SATELITOV SYSTÉMU GALILEO, JEDEN SA VOLÁ PO SLOVÁKOVÍ SAMUELOVI

Koncom júla boli na obežnú dráhu úspešne vypustené štyri satelity systému Galileo. Do cieľa ich z európskeho kozmodrómu vo Francúzskej Guayane vyniesli nosné rakety Ariane-5. V súčasnosti má Galileo vo vesmíre 26 satelitov a plne funkčný bude v roku 2020 s počtom 30 satelitov. S rekordnou presnosťou na 20 cm bude Galileo najpresnejším satelitným navigačným systémom na svete. Každý z 30 satelitov systému Galileo ponese meno jedného z detí, ktoré vyhrali súťaž v maľovaní Galileo v roku 2011. Jeden zo satelitov sa volá Samuel, po slovenskom víťazovi súťaže Samuelovi Petríkovi z Partizánskeho.

LETO V EÚ S NOVÝMI DIGITÁLNYMI PRÁVAMI

TOTO LETO SI MÔŽU EURÓPSKI OBČANIA UŽÍVAŤ VIAC DIGITÁLNYCH PRÁV AKO KEDYKOL'VEK PREDTÝM

Sú to tieto digitálne práva: od júna 2017 sú zrušené roamingové poplatky v EÚ: na cestách telefonujete za rovnakých podmienok ako doma, od zrušenia roamingových poplatkov sa v EÚ spotrebovalo viac než päťnásobné množstvo dát a uskutočnilo sa takmer 2,5-krát viac telefonátov; od apríla 2018 majú spotrebitelia prístup k online obsahovým službám, ktoré si predplatili v domovskej krajine, aj v ostatných krajinách EÚ (vrátane filmov, seriálov a športových prenosov – informačný prehľad); od jari 2016 sa uplatňujú pravidlá neutrality siete, vďaka čomu majú všetci Európania prístup k otvorenému internetu. Zaručuje to ich slobodu a vylučuje diskrimináciu pri výbere obsahu; od 25.mája 2018 je vďaka novým pravidlám ochrany údajov v EÚ bezpečné prenášať osobné údaje medzi poskytovateľmi služieb. Spotrebitelia majú právo vedieť, či ich osobné údaje unikli, ako sa zhromažďujú a rovnako ich údaje môžu byť na požiadanie vymazané.

Čoskoro pribudnú aj ďalšie digitálne práva:

- od septembra budú mať Európania právo využívať svoju vnútroštátnu elektronickú identifikáciu (eID) na prístup k verejným službám v celej EÚ;
- od decembra bude mať každý prospech z voľného toku iných ako osobných údajov, keďže sa umožní prístup k lepším a konkurencieschopnejším službám uchovávaní a spracovaniu údajov v EÚ. Podnikatelia budú mať zasa právo rozhodnúť, kde v EÚ chcú uchovávať a spracúvať všetky druhy údajov.
- od 3. decembra budú môcť Európania nakupovať online bez neopodstatnenej diskriminácie bez ohľadu na to, kde v EÚ sa nachádzajú.
- od roku 2019 sa zlepši porovnateľnosť a znížia ceny za cezhraničné doručovanie balíkov.
- dohodnuté pravidlá o dani z pridanej hodnoty v kontexte elektronického obchodu umožnia podnikateľom vyriešiť všetky potreby v oblasti cezhraničných platieb DPH na jednom online portáli a vo vlastnom jazyku.
- Európsky kódex novej elektronickej komunikácie poskytne právo spotrebiteľa jednoduchšie meniť poskytovateľov internetových a telekomunikačných služieb. Zároveň budú môcť v prípade núdze na mobilný telefón prijímať verejné výstrahy.
- Aktualizované zásadné pravidlá pre audiovizuálne médiá Európanom prinesú právo na bezpečné online prostredie, ktoré ich bude chrániť pred podnecovaním k násiliu a nenávisti, terorizmom, detskou pornografiou, rasizmom a xenofóbiou.

VIETE ODKIAĽ JE VAŠA ZMRZLINA?

V roku 2017 bolo najväčším výrobcom zmrzliny Nemecko. Vyprodukovali jej až 517 miliónov litrov, čo je 16.5 % celkovej produkcie zmrzliny v európskej dvadsaťosmičke (EÚ28). Za Nemeckom nasleduje Taliansko: 511 miliónov litrov, 16.3 % z celkovej produkcie EÚ28. Taliansko a Nemecko si v porovnaní s predchádzajúcim rokom vymenili miesta. Tretia priečka patrí Francúzsku 466 miliónov litrov, 14.8 % z celkovej produkcie EÚ28.

EURÓPSKY ZBOR SOLIDARITY - VÝZVA NA PREDKLADANIE PROJEKTOV

PRÍLEŽITOSŤ PRE MLADÝCH ĽUDÍ PREJAVIŤ SOLIDARITU, VYJADRIŤ SVOJ ZÁVÄZOK V PROSPECH KOMUNÍT V EURÓPE

Dňa 10. augusta 2018 bola vyhlásená výzva na predkladanie projektov. Je prvou zo série výziev, vďaka ktorým sa do konca roka 2020 môže do Európskeho zboru solidarity zapojiť až 100 000 mladých ľudí z EÚ aj mimo nej. Zainteresované strany môžu svoje návrhy predkladať do 16. októbra 2018, a až do 18. februára 2019 sa môžu zapojiť dobrovoľnícke tímy. Na financovanie vybraných projektov je z rozpočtu EÚ k dispozícii 44 miliónov EUR. Okrem projektov týkajúcich sa dlhodobých individuálnych

dobrovoľníckych činností, stáží a pracovných miest v oblasti solidarity budú oprávnené aj nasledovné aktivity:

- Organizácie budú môcť tímom dobrovoľníkov ponúknuť hlavne krátkodobé projekty (od dvoch týždňov do dvoch mesiacov).
- O financie sa môžu uchádzať aj verejné a súkromné subjekty so sídlom v nečlenských štátoch EÚ. Mladí ľudia zaregistrovaní na portáli Európskeho zboru solidarity, si budú môcť vytvárať skupiny najmenej piatich účastníkov a sami realizovať

činnosti v oblasti solidarity. Určité projekty Európskeho zboru solidarity v oblasti dobrovoľníctva sú otvorené aj organizáciám z krajín mimo EÚ – z Islandu, Lichtenštajnska, Nórska, Turecka, bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko, ale aj z iných partnerských krajín.

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ODBORNÝCH ZRUČNOSTÍ

Európska komisia vyhlásila na základe veľmi úspešných predchádzajúcich dvoch ročníkov tretí ročník Európskeho týždňa odborných zručností, ktorý bude prebiehať v dňoch 5. – 9. novembra 2018. Cieľom tejto iniciatívy je zvýšiť atraktivnosť odborného vzdelávania a prípravy zameraného na získavanie kvalitných zručností a pracovných miest. Zahŕňa podujatia, ktoré sa konajú na miestnej, regionálnej, národnej, prípadne európskej úrovni v ktoromkoľvek členskom štáte Európskej únie, kandidátskych krajinách EÚ a

krajinách Európskeho združenia voľného obchodu, a to od 1. septembra do 31. decembra 2018. Zapojenie sa do tejto iniciatívy predstavuje pre organizáciu jedinečnú príležitosť, ako sa zviditeľniť, informovať nielen slovenskú, ale aj európsku verejnosť o svojich úspechoch.

Ak bude Vaša organizácia realizovať od 1. septembra do 31. decembra 2018 podujatie, ktoré spĺňa podmienky stanovené Európskou komisiou v Usmernení, môžete vložiť informácie o svojom podujatí priamo na stránku Ek.

LEPŠIE VÝSLEDKY V SEPAROVANOM ZBERE ODPADU NA SLOVENSKU

MNOŽSTVO VYTRIEDENÉHO ODPADU MEDZI ROKMI 2016 A 2017 STÚPLO O 17 PERCENT. SLOVÁCI VYTRIEDILI O 16 PERCENT VIAC ODPADOV Z OBALOV A O 19 PERCENT VIAC ODPADOV Z NEOBALOVÝCH VÝROBKOV.

Návrh Európskej komisie o plastovom odpade, ktorý podporilo naše ministerstvo životného prostredia, odmietla časť slovenských producentov a zamestnávateľov. Argumentujú aj nárastom euroskepticizmu. Dobré výsledky v komunálnom odpadovom hospodárstve považujú niektoré organizácie zodpovednosti výrobcov za argument v prospech zachovania systému zavedeného v roku 2016.

zazmluvnené ENVI-PAK, „vytriedili občania v priemere 38,6 kg na obyvateľa, čo je o 6,5 kg viac voči predchádzajúcemu roku.“ Podľa riaditeľa NATUR-PACK, druhej z dvoch najväčších OZV, je viac vytriedeného odpadu „dôkazom, že používaný systém je v princípe nastavený dobre.“ Michal Sebiň však pre EURACTIV.sk uviedol, že dôvodom na optimizmus bude až zistenie, že v Slovenskej republike nerástlo celkové množstvo komunálneho odpadu.

Množstvo vytriedeného odpadu medzi rokmi 2016 a 2017 stúplo o 17 percent. Slováci vytriedili o 16 percent viac odpadov z obalov a o 19 percent viac odpadov z neobalových výrobkov. Potvrdzujú to nové podklady ministerstva životného prostredia pre systém rozšírenej zodpovednosti našich výrobcov. Ministerstvo poskytuje každoročne údaje organizáciám zodpovednosti výrobcov (OZV)

pre výpočet ich zberového podielu a trhového podielu. OZV musia priebežne vyrovnávať objem zbieraného triedeného odpadu v obciach na jednej strane a vstupy od výrobcov, ktorí zber financujú, na druhej strane. ENVI-PAK, jedna z dvoch najväčších OZV, z najnovších údajov ministerstva vypočítala medziročnú zmenu. Jej šéfka, Hana Nováková, v tlačovej správe tiež informuje, že v obciach, ktoré má

ENVI-PAK vypočítal, že v roku 2017 sa na celom Slovensku vyzbieralo 35,4 kg na obyvateľa oproti 30,3 kg v roku 2016. Ide teda o zvýšenie o 16,8 percenta. V prípade vyzbieraných odpadov z obalov došlo k medziročnému nárastu o 15,97 percenta – zo 107 119 ton v roku 2016 na 124 229 ton v roku 2017. Obaly, ktoré občania triedia v rámci systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov priamo do prichystaných kontajnerov, sú z papiera, plastu a skla.

ZDROJ: EURACTIV.SK

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2018

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal. Vaše pripomienky, návrhy, otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.